RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 4375812

Onderwerp: Regionale Energiestrategie Arnhem Nijmegen (RES)– verrijking 2024 en input voor RES 2.0

Kernboodschap

De Regionale Energiestrategie Arnhem-Nijmegen - verrijking 2024 (RES 2024) geeft inzicht in de stand van zaken en voortgang van de RES 1.0 en de strategie en aanpak tot 2030. De kaders en afspraken uit RES 1.0 zijn hierbij het uitgangspunt. In de RES 2024 zijn duurzame opwek, warmte en het energiesysteem in samenhang onderzocht.
Uw raad heeft gelegenheid om naar aanleiding van deze RES 2024 input mee te geven voor de voorbereiding van de RES 2.0, die in Q1 van 2025 start. Een conceptbrief voor deze input is als bijlage bijgevoegd. We vragen u om uiterlijk 12 februari 2024 over deze input te besluiten en de brief te versturen. De RES 2.0 wordt een herijking van RES 1.0, met aanvullende zoekgebieden voor zonne- en windenergie. In Arnhem zijn geen nieuwe zoekgebieden.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de Regionale Energiestrategie Arnhem Nijmegen – verrijking 2024.
2. Met bijgevoegde brief ‘Input voor proces Regionale energiestrategie Arnhem Nijmegen 2.0, n.a.v. RES verrijking 2024’ input mee te geven voor de voorbereiding van het proces van RES 2.0.

Inleiding

In Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen werken 16 gemeenten, de provincie Gelderland, 3 waterschappen en netbeheerder Liander samen aan een Regionale Energie Strategie (RES). In de RES staat hoe we in onze regio van fossiele energie overschakelen op duurzame elektriciteit en duurzame warmte. Ook staat in de RES welke infrastructuur en opslag daarvoor nodig zijn. In de RES 1.0, die uw raad op 16 juni 2021 heeft vastgesteld, hebben we afgesproken om in 2030 1,62 TWh duurzame elektriciteit op te wekken. De Arnhemse inbreng in de RES 1.0 komt overeen met de acties en inspanningen uit het beleidsplan New energy made in Arnhem 2020-2030, dat uw raad op 29 januari 2020 heeft vastgesteld.

De kaders van RES 1.0 zijn voor bijgevoegde RES 2024 nog steeds het uitgangspunt. Er zijn voor Arnhem geen nieuwe ambities toegevoegd. Wel zijn er sinds de vaststelling van de RES 1.0 veel ontwikkelingen geweest die invloed hebben op de afspraken en de uitvoering van de afspraken in de RES, waaronder:

Arnhem GEMEENTE

- Netcongestie zorgt voor beperkingen op het elektriciteitsnet. Dit heeft grote invloed op zowel toelevering op het elektriciteitsnet als op afname van het elektriciteitsnet en hiermee op ontwikkelingen in de stad;
- Gemeenten stelden na de RES 1.0 Transitievisies Warmte (TVW) op. Mede hierdoor groeide het inzicht in de warmtetransitie;
- De provincie Gelderland heeft een restrictiever beleid vastgesteld (op basis van bestuursafspraken) voor de ontwikkeling van zonne-energie op natuur- en landbouwgronden;
- Strengere landelijke windnormen en de invloed van de wespendief leiden tot een beperking van de mogelijkheden voor windenergie in onze regio;
- Er is een milieueffectrapportage (Plan-MER) opgesteld op basis van RES 1.0; deze heeft inzicht gegeven in welke gebieden er mogelijkheden zijn voor zonne- en windenergie. Dit inzicht vraagt om een herziening van de zoekgebieden voor zon en wind uit de RES 1.0. Deze worden opgenomen in de RES 2.0;
- Het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NPRES) schreef voor dat er elke twee jaar een nieuwe RES vastgesteld moest worden. Dit beleid is losgelaten en het is aan de regio's om de RES 1.0 te herijken en te voorzien van nieuwe kaders in een RES 2.0;
- Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Wanneer er een RES 2.0 vastgesteld wordt, valt deze onder de Omgevingswet. Onder deze wet is de RES een vormvrij, vrijwillig programma en is een milieueffectrapportage (MER) verplicht. Deze regionale planMER is reeds uitgevoerd. Voor voorliggende verdere uitwerking van de afspraken uit de RES 1.0 is het niet nodig om het kader van de RES 1.0 aan te passen.

Daarom is in deze RES 2024 een nadere toelichting opgenomen over het energiesysteem. Daarnaast wordt integraal programmeren geïntroduceerd als aanpak om samen met overheden en stakeholders te zorgen voor een toekomstbestendig energiesysteem. Ook zijn de resultaten van onderzoek naar collectieve warmtebronnen in onze regio opgenomen in een uitgebreid hoofdstuk over de warmtetransitie.

Beoogd effect

De RES draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen van New energy made in Arnhem 2020-2030 op het gebied van energiebesparing, warmtetransitie en duurzame opwek van energie.

Argumenten

2.1 Gemeente Arnhem is voor het behalen van haar CO_2 doelstellingen afhankelijk van de regio

De gemaakte afspraken in de RES 1.0 en het bod van 1,62 TWh duurzame elektriciteitsopwekking binnen de regio zijn in deze RES 2024 onveranderd. Dit betekent dat er geen nieuwe opweklocaties voor zon- en windenergie zijn opgenomen. Wel zijn de RES 1.0 afspraken nader uitgewerkt, meer in samenhang bekeken en geoperationaliseerd.
Arnhem is voor het behalen van haar doelstellingen afhankelijk van de regio. Niet alle gemeenten hebben evenveel mogelijkheden voor grootschalige opwek, waaronder Arnhem. Dit komt doordat we een gemeente zijn met een stedelijk karakter en een beperkte beschikbare ruimte in het buitengebied. In het beleidsplan New energy made in Arnhem 2020-2030 is aangegeven dat naast alle benoemde acties nog 26% van de CO_2-reductie (246 kT CO_2) niet binnen onze eigen grenzen

gerealiseerd kan worden. Binnen de RES is onderzocht dat een groot deel hiervan wel binnen de regio gerealiseerd kan worden.
Daarom zijn de ontwikkelingen in de regio belangrijk voor Arnhem.
Onze wens is om ambitieus te blijven en de projecten die in de pijplijn zitten of in voorbereiding zijn te realiseren. Daarnaast willen we ook kijken naar de ontwikkelingen en te nemen acties na 2030, de huidige tijdshorizon van de RES.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Geen

Participatie

Bij de totstandkoming van deze RES 2024 zijn gesprekken gevoerd op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau in onze regio. Ook is input opgehaald in gesprekken met ontwikkelaars van zonne- en windenergie projecten. Regionaal belanghebbenden, waaronder energiecoöperaties en natuur- en milieuverenigingen in Gelderland, hebben eveneens meegedacht. Sinds april 2024 zijn deze regionaal belanghebbenden vertegenwoordigd in de Regionale Adviestafel. Het advies van de Adviestafel is als bijlage bijgevoegd.

Financiën

Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

Uitvoering

Met alle regiogemeenten is afgesproken dat de gemeenten uiterlijk 25 februari 2025 hun eventuele input meegeven. Daarom vragen wij uw raad om uiterlijk 12 februari 2025 hierover te besluiten.

Als vervolg op de RES 2024 wordt in 2025 gewerkt aan de RES 2.0. Dit is een herijking van RES 1.0 met aanvullende zoekgebieden voor zonne- en windenergie, die door de lokale gemeentebesturen zijn verankerd in lokaal beleid. In Arnhem zijn geen aanvullende zoekgebieden.

De RES 2.0 wordt, samen met de planMER RES ter visie gelegd bij alle 16 gemeenten en de provincie, en aan uw raad aangeboden voor wensen en bedenkingen. Het college is bevoegd om over RES 2.0 te besluiten, aangezien dit een vrijwillig programma onder de Omgevingswet is.

Communicatie

Middels bijgevoegde brief wordt de Arnhemse input voor de voorbereiding van het proces van RES 2.0 kenbaar gemaakt aan de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen. Het raadsbesluit is openbaar.

RAADSVOORSTEL

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Regionale Energiestrategie Arnhem Nijmegen 2024, verrijking RES 1.0 2024
- Conceptbrief ‘Input voor proces Regionale energiestrategie Arnhem Nijmegen 2.0, n.a.v. RES verrijking 2024’
- Advies Regionale adviestafel

GEMEENTE Arnhem

RAADSVOORSTEL

Besluit van
Zaaknummer 4375812

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 december 2024;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit:

1. Met bijgevoegde brief ‘Input voor proces Regionale energiestrategie Arnhem Nijmegen 2.0, n.a.v. RES verrijking 2024’ input mee te geven voor de voorbereiding van het proces van RES 2.0.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem